

Edmond Privat

VIDA DE GANDHI

Traducció de l'esperanto al català
Elisabet Abeyà Lafontana

EDICIONS **DOCUMENTA** BALEAR

2018

Nota per a l'edició en català

L'autor d'aquesta biografia de Gandhi fou Edmond Privat (1889-1962), filòleg suís de parla francesa, professor universitari, doctor en història, escriptor i periodista i a més a més, un membre destacat del moviment esperantista. Quan era molt jove, el 1905, ja va participar en el primer congrés d'esperanto que es va celebrar a Boulogne-sur-Mer. Ell va ser el primer historiador que va explicar el sorgiment d'aquesta llengua universal. Entre 1924 i 1928 va ser president de la Universala Esperanto Asocio. Fou també un gran activista per la pau i per la unitat de les religions. Va organitzar moltes conferències sobre aquests temes i així va ser que el 1931 va ser el promotor d'una conferència de Gandhi a Lausana, aprofitant que el Mahatma es trobava a Europa.

Quan, després d'aquesta conferència, Gandhi va emprendre el viatge de tornada a l'Índia en vaixell, Edmond Privat i la seva esposa, Ivonne Bouvier, l'acompanyaren, de manera que el varen poder conèixer de molt a prop i hi varen establir una sincera amistat. Sobre aquest viatge i la seva experiència, Privat va escriure en francès *Aux Indes avec Gandhi*,¹ i més endavant una biografia del Mahatma que va titular *Vie de Gandhi*.²

¹ Privat, E. (1934) *Aux Indes avec Gandhi*. París: Éditions Victor Attinger.

² Privat, E. (1957) *Vie de Gandhi*. París: Éditions Denoël.

Des del 1946 fins a la seva mort, Edmond Privat conduïa un programa en esperanto a la ràdio suïssa d'ona curta i per a aquestes emissions va fer uns textos breus, en ocasió d'un congrés esperantista, en un to molt col·loquial, en què explicava als oients la vida de Gandhi de manera molt clara i assequible. Estaven dirigits als esperantistes que escoltaven aquesta emissora i per això s'hi troben referències a Zamenhof, el creador de l'esperanto. Aquests textos varen ser publicats uns quants anys més tard de la mort de l'autor, amb el títol de *Vivo de Gandhi*.³ No es tracta del mateix text que el del llibre en francès. És més breu però no es pot dir que sigui un resum perquè conté algunes informacions que al text en francès no hi són. Com que eren petites conferències per a ser escoltades per ràdio, comencen amb un «estimats oients» i cada capítol és d'una durada breu.

Ens ha semblat interessant que es publicués aquesta biografia en català per donar a conèixer la vida de Gandhi i l'essència del seu pensament, de la mà d'algú que hi va conviure i que el va admirar i estimar. La vida de Gandhi, la seva obra i sobretot les seves accions, no han deixat d'inspirar les noves generacions en la recerca d'una societat justa, valenta, coherent i pacífica. Aquesta *Vida de Gandhi* és una narració molt amena i entretinguda que constitueix una bona lectura per a adults però també és adequada per a joves lectors per la seva senzillesa. És un text poc acadèmic, molt proper, espontani i afectuós, i que deixa veure la complicitat de l'autor de la biografia amb el personatge biografat. Una joia avui rescatada.

Elisabet Abeyà
Bunyola, 2018

³ Privat, E. (1967) *Vivo de Gandhi*. La Laguna, Tenerife: Stafeto.